

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo narodu
vodnik!

Izbija vaša vrsta.
Narodnina:
za celo leto Din 20—
za pol leta " 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifi. — Pla-
menim vprašanjem naj
se priloži znamka za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Vsakdo vživa,
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in toži-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
ntr. št. 2506. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Naše vstajenje.

Zgodovina nas uči, da kmet, namreč tisti kmet, ki s svojo roko in s svojim razumom obdeluje zemljo in pridobiva iz zemlje živež za vse človeštvo, nikdar ni bil posebno spoštovan in obražtan, ampak je vedno le plačeval razne račune za druge, ki so znali izkoristiti njegovo delo za sebe in za svoje posebne namene. Čast in spoštovanje je vžival le plemeniti vlastelin, kmet-delavec pa je bil zaničevan in zatiran siromak. To je trajalo dolga stoletja.

Kmeta-delavca je osvobodila suženjskih okov šele moderna doba, ki je proglasila načelo človeških pravic in ki je dala kmetu-delavcu v last zemljo, ki jo je obdeloval. To je bila velika pravica za kmete, ali žalibog se kmetje sami te svoje pravice niso dovolj zavedali in je niso znali izkoristiti, ker pomena te pravice zaradi svoje nepoučenosti niso dovolj razumeli. Znana in stara stvar je namreč, da človek pravilno ceni le to, kar si sam pridobi s svojim trudom in včasih celo v hudi borbi, ne zna pa navadno preceniti dobrine, ki so mu jo pridobili drugi. V Avstriji in po večini drugih evropskih držav se kmetje l. 1848 niso sami osvobodili tlake in desetine in zato tudi niso znali te pridobitve dovolj ceniti, zato pa so z lahkoto postali plen tistih, ki so računali na kmečko nevednost in nepoučenost.

Mi, ki pripadamo starejšemu rodu, dobro vemo, kako so se še v bivši Avstriji potegovale razne politične stranke in posamezni vplivni politiki za naklonjenost kmeta — ampak samo ob volitvah! Pred volitvami se je vršil shod za shodom, kmetje so poslušali govor za govorom, iz vseh ust pa se je kar cedilo same »ljubezni do kmeta«. Kmetu so v takih časih obljubovali vse, nov vodnjak, nove zvonove, novo cesto, novo železnico in vsakemu posebej takorekoč še zlato uro za nameček. Kmetje, neizobraženi in nepoučeni, so verjeli — in verjamejo žalibog še dandanes — in so bili prepričani, da morajo enkrat braniti sveto vero, ki je v nevarnosti, drugič narodnost, ki je v še večji nevarnosti, in so glasovali vedno tako, kakor so želeli drugi in seveda za druge, nikdar pa ne za sebe! Ko so pa odglasovali, je šlo zopet lepo po starem naprej. Kmet je zopet garal in plačeval, na izpolnitev lepih obljub je pa čakal zastoj in čaka menda še danes...

Tako je bilo v Avstriji in do nedavnega časa tudi pri nas in če se kmetom ne bodo odprli možgani pravočasno, bo tako tudi ostalo.

Zakaj pa je bilo in je še danes tako? Na to vprašanje je treba odgovoriti točno in jasno.

Moderno dobo imenujemo doba demokracije. To se pravi, da naj odločuje ljudstvo o svoji usodi na način, ki je izrečen v veljavnih zakonih. Načela demokracije tudi naš vladar v svojem znanem proglasu ne zanika, ampak obljublja, da se bomo vrnili na to pot, čim bodo iztrebljeni izrastki demokracizma in zlorabe parlamentarizma. V demokraciji, t. j. v parlamentarnem življenju in sistemu, pa odločuje v veliki meri število.

Moč dobi namreč tisti, ki ima večino. In glejte! Kljub temu, da imajo kmetje v vseh evropskih državah ogromno večino, nikjer niso imeli pred vojno parlamentarne večine! Zakaj ne? Ker niso vedeli, kaj ta večina pomeni! Ta večina pomeni namreč moč, dajati postave. Pomeni dalje razpolaganje z držav-

»narodnost«, »domovina« itd. v nevarnosti, da bi kmete razcepili na kolikor mogoče mnogo sovražnih si taborov in da bi na račun te kmečke nesloge uničili moč in veljavo številčne večine kmetov.

Svoje številčne moči so se zavedli najprej češki kmetje, ki so ustanovili že pred vojno svojo močno kmečko organizacijo brez ozira na vpitje tiste gospode, ki je tudi na Češkem strašila ljudi z raznimi »nevarnost-

VESELO VELIKO NOČ

VSEM ČITATELJEM KMETSKEGA LISTA ŽELITA
UREDNIŠTVO! UPRAVNIŠTVO!

nim proračunom, t. j. z državnim denarjem. Pomeni dalje moč, delati tako politiko, ki koristi kmetom, ne pa n. pr. maloštevilnim kapitalistom. In še mnogo drugega pomeni ta večina, toda kmetje vsega tega niso vedeli, in ker se tega niso zavedali, je bilo kaj pitalu in ž njim združeni »inteligenci«, posvečeni in neposvečeni, jako lahko kmete vleči za nos in s kmečkimi glasovi vladati proti kmetom!

Morala je priti šele svetovna vojna, da se je začelo svitati in daniti tudi v kmečkih glavah! V svetovni vojni so spoznali kmetje in ž njimi vred tudi vsi drugi, koliko je vreden kruh, ki ga prideluje samo kmet in nihče drugi. Začeli pa so se kmetje zavedati tudi svoje številčne moči, ki jim je rekla: *Možje, bodite vendar pametni, edini in složni in držite skupaj, ker ste vsi v prvi vrsti kmetje in nič drugega. Spoštujte vero, ki jo ima vsak izmed vas, pa ne bo vera nikjer v nevarnosti. Spoštujte jezik, ki ga govori vsak izmed vas, pa ne bo narodnost v nevarnosti. Zakaj se prepirate zaradi vere in zaradi narodnosti, ki ji nihče med kmeti nič noče, in zakaj se ne brigate za varstvo svojih kmečkih interesov, ki so res ogroženi? Kmečke interese pa najbolj ogrožajo tisti, ki imajo najbolj na jeziku nevarnost za vero in narodnost, kajti samo zaradi tega so si gotovi politični špekulanti izmislili, da so »vera«,*

mi«. Češki kmetje se pa niso več zmenili za »nevarnosti«, ne za verske, ne za narodne, in zato so danes češki kmetje zelo mogočni gospodje v češki državi, nikakor ne na škodo države. Češkim kmetom so sledili kmetje na Romunskem, sledijo jim v Nemčiji, kjer se baš sedaj vrši velika notranja borba za zedinjenje različnih kmečkih organizacij, in sledijo jim francoski kmetje. Po celi Evropi prodira v vseh državah spoznavanje, da morajo kmetje skupaj, bodisi v kulturnih, bodisi v političnih ali kakoršnih že organizacijah, ampak skupaj!

Vidite, to je kmečko vstajenje! Prebujajoče se kmečke zavesti in pa zavesti, da spadajo kmetje skupaj, dandanes ne more ustaviti nobena svetovna sila več! Svetovna vojna je povzročila mnogo zla, rodila pa je tudi eno dobro stran, namreč spoznavanje vrednosti kruha in spoznavanje vrednosti kmeta. Tega spoznanja se ne da več iztrgati niti iz kmečkih src in ne iz kmečkih možganov, in to spoznanje bo zmoglo. Kakor je Krist zvalil raz sebe ob svojem vstajenju težke skale, ki so jih njegovi sovražniki zavalili na njegov grob, tako bo tudi probujajoči se kmet zvalil raz sebe nadležno in go-ljufivo jerobstvo, v katero bi ga radi vklepali še nadalje njegovi dosedanji izkoriščevalci in vstal bo mogočen in močan in bo rekel: *Tudi jaz hočem biti svoj gospod!*

Naša izobrazba po vojni.

Svetovna vojna je vsekala vsemu človeštvu silovite rane. Na milijone ljudi je moralo zapustiti svoje mirne domove, zapustiti so morali svoje družine in svoje delo in iti so morali prelivati svojo kri in žrtvovati svoja življenja. In ljudje so šli in se niso nikdar vprašali: Za kaj pa, za koga pa? Ljudje so se enostavno pokorili povelju in so šli.

Krvavi ples pa je trajal dolgo, dolgo. Minevalo je leto za letom in še ni bilo konca. Razbita in sestradana telesa so prihajala od vseh vetrov v svoje domačije, kjer so gledala zopet puščobo in razdejanje in zanamarjene rodbine in polje v celini. V mestih pa se je šopirilo razkošje in bogastvo novo-

pečenih verižnikov in vojnih dobičkarjev, za katere ni bilo strogega sodnika.

Kdor je sam imel priložnost opazovati življenje v fronti, se gotovo še danes spominja strašnih maščevalnih besed, ki so prihajale tedaj iz ust nesrečnih žrtev svetovne vojne na naslov onih, ki so vojno zakrivali, še bolj pa na naslov onih, ki so vojno uživali v nebrzdanem razkošju. Takrat je izgledalo, da bo prvemu klanju sledilo še drugo klanje doma, še strašnejše kot prvo.

Zgodilo pa se je kljub strahovitim kletvam in kljub silni maščevalnosti ni prav nič! Ali ni to naravnost čudež svetovne zgodovine? Ljudje so prišli domov in — nič ni

bilo! Nihče ni nikogar pozval na odgovor in ni ga bilo ne tožnika ne sodnika! Kako se je to moglo zgoditi, da so vsa dolga leta trajajoče strahote svetovne vojne takorekoč kar čez noč padle v vodo in ostale pozabljene in nekaznovane?

Navaden odgovor, ki ga dobimo na to vprašanje, se glasi, da je vse to napravila želja po miru. Je že mogoče. Bile so pa še druge stvari, ki so ljudi ukrotile, ki se jih pa ljudje ne zavedajo, čeprav delujejo še danes. O teh stvareh hočemo spregovoriti danes par besed.

Kdor je bil v bojnem jarku, se gotovo spominja, kakšno važno vlogo je pred vsakim napadom in sploh pred vsako resnejšo akcijo igralo žganje. Vojaki so dobili ruma, parfimiranega ali pa smrdljivega, kolikor so ga le zmogli. Če je bilo dovolj vina, so dobili tudi vina, včasih pa najslabši špirit. Vse je bilo dobro, samo da so bili ljudje pijani in omamljeni, da se niso zavedali nevarnosti. Do nezavesti omamljen človek se je dal pognati, kamor si ga hotel — saj ni nič vedel! Danes mirno lahko rečemo: Če bi ne bilo žganja (alkohola sploh), kdo ve, koliko let prej bi bilo krvave morije konec!

To so pa tedanji odločujoči mogotci dobro vedeli in zato jih lakota ni dosti brigala. Ljudje so kričali po kruhu in krompirju, a ni bilo ne kruha in ne krompirja, ker se je žito in krompir moralo predelavati v alkohol, da ljudje v fronti niso mogli priti k sebi, do zavednosti. Ali ni čudno, da je baš takrat fronta opešala, ko je začelo primanjkovati tudi žganja za vojake?

Prav tisti svet pa, ki se je v prvi vrsti zavedal svoje strahovite odgovornosti za vojno, se ni nič manj zavedal strašnih posledic, ki bi mogle nastati zanj po vojni. Znal pa si je pomagati prav tako kakor med vojno: Kakor so med vojno znali ljudi omamljati z alkoholom, tako so po vojni razjarjeno ljudsko maščevalnost znali ukrotiti s tem, da so znali speljati in prepeljati ogorčenost ljudske mase v strahovito razuzdanost, samo da odvrnejo pozornost od sebe.

Mi vemo, kakšno pijančevanje se je razvilo prva leta po vojni tudi v Sloveniji. Zaustravljal ga ni nihče, vsaj spočetka ne. Mi vemo, kaj so počele ženske. Branil ni nihče. Kaj pa se je godilo po velikih mestih, o tem naš rod niti pojma nima. To splošno razuzdanost in podivjanost pa je krepko podprlo »veliko mednarodno časopisje«, ki je vse mogoče svinjarije proglašalo za »moderne«, za »kulturne pridobitve« in za »umetniško ustvarjanje« itd. To časopisje je vedelo zakaj tako piše: *Bilo je namreč treba ljudi pognati v razuzdanost, v razbrzdanost, v spolno uživanje in v pijančevanje, samo da pozabijo na obračun z onimi, ki so zakrivilili vse zlo! Ljudem je bilo treba omamiti pamet in jih napeljati v nes-pamet, bilo je treba v ljudskih možganih zatreti vsako resno premišljevanje in ljudi futrati s samimi plitvinami in plehkimi dnevnimi senzacijami, od dne do dne bolj, in pa tako dolgo, dokler ljudje ne pozabijo na vse vojno gorje!* Tako smo dobili v gledališčih na stotine golih žensk na odre, v knjigah in v časopisju pa same prazne flavze brez pameti in brez zdravega soka. »Zakaj naj pa ljudje mislijo,« so rekli kapitalisti in vojni dobičkarji, »če bodo mislili, bo nam hudo, zato naj raje mislijo na babe in na šnops.«

Ta bolezen, ki je zajela celo Evropo po vojni, je zajela tudi Slovenijo in na tej boleznih hira naš rod duševno še danes. Zato je pa naša splošna miselna izobrazba danes mnogo manjša nego je bila kedaj prej! *Le ne misliti — kajti ljudje, ki mislijo, so nevarni,«* pravi že največji angleški pesnik Šekspir (Shakespeare).

Ta splošna povojna miselnost je zajela

prav globoko že vse naše javno življenje, žalibog da v veliki meri tudi že našo šolo. Naj bo to komu prav ali ne, ampak ugotoviti moramo, da je naša današnja šola mnogo slabša kakor je bila nekdanj, čeprav je mnogo dražja, a slaba je ravno zato, ker je zabredla že zelo globoko v tisti duh, ki ima namen v ljudeh *možgane ubijati* namesto jih *razvijati*. Ta povojni duh se seveda skriva, enkrat pod krinko »lepote«, drugič pod krinko »umetnosti« itd., vključno najlepšim krinkam pa je vedno enako poguben. Ker pa hočemo mi zdrav rod in pameten rod, zato zahtevamo za knete *kmečko ljudsko šolo*, kjer se bodo otroci učili *misлити* in sicer misлити predvsem o tem, kar je *kmetu* potrebno, ne pa drugim.

Kmečki otrok raste v svoji okolici. On pozna hišo, hlev in kozolec. Avtogaraže ne pozna. On pozna njivo, vrt, travnik, gozd. Pozna kravo, psa, mačko in vrabce. Železnice navadno ne pozna, tramvaja tudi ne, velikih strojev tudi ne, geldališča tudi ne in še mnogo drugega ne, kar pa zopet pozna mestni otrok. Vse to pa, kar pozna kmečki otrok, je silno močna in trdna podlaga za *naravoslovni nauk in prav samo to potrebuje kmečki otrok in poznejši kmet, ker je baš ta pouk podlaga za vse njegovo življenje*. Ravno o tem pa kmečki otrok prav malo izve v šoli, pač mu tlačijo v glavo vse mogoče letnice in pesmice in pravljice in vso tisto »lepoto«, katere edini in glavni namen je *vzgojati človeka za večnega duševnega in telesnega hlapca, nikdar pa za človeka!* Mi pa hočemo, da zrastejo iz kmečkih otrok *ljudje*, in to pametni ljudje, ki znajo *sami misлити*. Ne tako misлити, kakor to zahteva slučajno ena ali druga vlada ali ena ali druga stran-ka itd., ampak *sami* naj znajo misлити! *In zato zahtevamo kmečko ljudsko šolo!*

Poleg naravoslovskega pouka, ki mora biti glavni steber kmečke ljudske šole, bi bilo jako prav, če bi se otroci učili tudi kakega rokodelstva kakor v Ameriki. Zakaj se ne bi naučil otrok v šoli splesti košare ali napraviti grabelj itd.? Mladi prsti so spretni, stari pa otrpnejo. To bi bilo stokrat pametneje kakor vse tisto duševno mrcvarenje otrok z osebki in dopovedki, ki bi jih tako radi ubili v otročje glave razni strujarji.

Druga važna stvar za kmečko šolo pa je *spoznavanje razmerja med posameznikom in človeško družbo*. Že v zadnji številki našega lista smo povedali, kako delajo v tem oziru v Ameriki, kjer se že otroci igrajo »občino«. Rezultat take vzgoje je, da imajo v Ameriki *državljanje*, pri nas pa ne. Le preberite kraljev proglas na narod od 6. janu-

arja t. l.! Ko je začetkom tega meseca stari predsednik Zedinjenih držav vpeljal v urad svojega naslednika z govorom, ki je pri takih prilikah predpisan, je 13-letna solarica, ki je poslušala govor v radiju, stavila, da se je bivši predsednik zmotil z eno besedo in da se glasi predpisana beseda drugače. In glej, dekletce je stavo dobilo, tako dobro je vedelo, kako in s katerimi besedami mora po zakonu stari predsednik vpeljati novega v urad! Ali bi bilo pri nas kaj takega mogoče? V Ameriki pa je to mogoče, ker tam v igri vpeljujejo otroci novega »prezidenta« v njegovo službo.

Tudi na Pruskem je prosvetni minister ukazal, da se mora nauku o državi itd. posvetiti dovolj časa v šoli, da bo mladina vsaj vedela, čegava je. Pri nas pa pesmice, palčki, rojenice in sojenice... Mogoče je to dobro za »srčno izobrazbo«, toda človek rabi včasih tudi *pamet!*

Dokler pa kmečke ljudske šole nimamo — in je kmalu tudi še ne bo — moramo pa skrbeti za nadomestek. Tega nam lahko dajo naša *kulturna društva, knjige in zlasti časopisje*.

»Kulturnih« društev imamo dandanes v Sloveniji mnogo. Moramo pa ugotoviti, da je tudi v kulturna društva zašlo že precej tistega duha, o katerem smo govorili zgoraj. Ne rečemo, da ne smejo nikjer prirejati gledaliških iger in sličnih zabav. Toda zabava je zabava, ki je lahko za srčno izobrazbo prav dobra, pouk pa je pouk. Res je tudi, da prirejajo kulturna društva mnogo »poučnih« predavanj. Toda med poukom in poukom je razloček. Predavanje o planinah in o izletih na planine je »poučno« na papirju, v resnici pa *miselno spoznanje* človekovo ne pridobi s tem prav nič. Vedeti, da je Triglav nad 2800 metrov visok, ne pomeni še nič, ker je to samo stvar *spomina*, ne pa stvar *razmišljanja*. Tudi to ni nobena »izobrazba«, če kdo ve, kolikrat je zmagal športni klub A nad klubom B. Tudi to je stvar *spomina* in nič več. Če pa vem, da povzroča voda mraz, kadar izhlapeva, je to čisto nekaj drugega. Če to vem, zavijem vrč, v katerem nesem delavcem na polje vodo, v mokro ruto, da ostane voda hladna, ker jo hladi izhlapevajoča voda iz rute. Če to vem, nasteljem živini po zimi suho, da ne leži žival v mokrem in da je zaradi izhlapevanja mokrote ne zebe. Vidite, to je *pouk*, ki daje človeku nekaj, o čemur *razmišlja*, ne pa da si le nekaj *zepamni*. Takih predavanj pa imamo žalibog še zelo malo in tu bo treba nekaj ukreniti. O pomenu časopisja za ljudsko vzgojo pa drugikrat.

Delovni program vlade.

Dne 21. marca se je vršila v dvoru seja vlade pod kraljevim predsedstvom. Na tej seji je bil predložen proračun za l. 1929/30, ki znaša *Din 12 milijard 450 milijonov*. Vlada je Nj. Vel. kralju predložila svoj program dela. Vsak minister je govoril k proračunu in o programu svojega ministrstva ter navedel v poročilu vse one zakonske načrte, ki jih misli tekom leta predložiti in delo, katerega hoče skladno z novim proračunom izvršiti.

Notranje ministrstvo.

1. Zakon o ustroju notranje uprave, ki bo določil delokrog oblasti. 2. Zakon o policiji. Ta zakon bo izenačil vse obstoječe policijske zakone. 3. zakon o prestopkih, ki je potreben kot dodatek h kazenskemu zakoniku, ki prestopkov ne vsebuje.

Pravosodno ministrstvo.

1. Zakon o ministrski odgovornosti kot sestavni del zakona o vrhovni državni upra-

vi. 2. Pravilnik o državnih sodiščih. 3. Zakon o vrhovni državni upravi. Znižanje števila ministrstev. Ta zakon bo izhodna točka za preosnovo državne uprave. 4. Revizija uradniškega zakona. 5. Zakon o civilno sodnem postopku. 6. Konkurni red. 7. Zakon o zaščiti kreditnih odnošajev. 8. Trgovinski zakon. 9. Zakon o pomorskem pravu. 10. *Zemljiško-knjižni zakon za vso državo*.

Prosvetno ministrstvo.

Zakon o ureditvi prosvetnega ministrstva, o glavnem prosvetnem svetu, o ljudskih, srednjih šolah, o vseučiliščih, učnih knjigah, o učiteljskih, gledaliških, umetniških šolah, o muzejih, o zaščiti avtorskih pravic, o knjižnicah in o ustanovah prosvetnega ministrstva.

Ministrstvo za vere.

Zakon o ureditvi pravoslavne cerkve in njeni ustavi. Konkordat z Vatikanom, zakon

o muslimanski verski zajednici in židovski cerkveni organizaciji.

Finančno ministrstvo.

Zakon o stabilizaciji dinarja, ki bo izdelan v sporazumu z Narodno banko na podlagi sedanjega dinarskega kurza. Carinska politika se bo postavila na nove temelje. Revidirali se bodo carinski tarifi v mejah trgovinskih pogodb.

Poljedelsko ministrstvo.

V tem ministrstvu se bo delalo na povzdigi kmetijstva in na izboljšanju tehničnih sredstev za obdelovanje zemlje, na preskrbi umetnih gnojil in izbranih semen ter širjenju strokovne izobrazbe med kmeti. Skrbelo se bo za regeneracijo vinogradov. Posebna pozornost se bo posvečala vzgoji našega kmeta potom osnovnih šol, tečajev, strokovnih šol in drugih ustanov. Pripravlja se preosnovanje dosedanje direkcije poljedelskih kreditov na avtonomni in bančni osnovi. Njena sredstva se povečajo. V pogledu izvoza se bo gledalo, da se pri sklepanju novih trgovinskih pogodb osigurajo olajšave za izvoz naših poljedelskih proizvodov. Samo onim državam se bodo dovoljevale olajšave pri uvozu njih industrijskih proizvodov, katere bodo pripravljene, da nam nudijo odgovarjajoče olajšave za naš izvoz. V dosego tega cilja se bodo ukinile vse izvozne carine na naše kmetijske proizvode ter se bodo znižale uvozne carine za kmečke potrebe.

Ministrstvo agrarne reforme.

Likvidacija agrarne reforme se mora končati še tekom letošnjega leta in to s posebnim zakonom za severne kraje in s posebnim zakonom za Južno Srbijo in Dalmacijo. Ti zakoni se bodo prilagodili sedanjemu stanju, nastalemu na podlagi dosedanjega izvajanja agrarne reforme.

Ministrstvo za šume in rudnike.

Enoten zakon o šumah in nov lovski zakon, skupno s potrebnimi pravilniki in njih uporabi. Ugotovila se bo gospodarska vrednost državnih gozdov. Izvrši se revizija dosedanjega postopanja pri eksploataciji šum v zvezi z izpremembami sklenjenih dolgoročnih pogodb. Večja pozornost se bo posvečala državnim dohodkom iz eksploatacije gozdov. Delalo se bo na pogodovanju goličav in krasa. Rešilo se bo vprašanje regulacije hudournikov potom novega zakona za celo državo. Predložil se bo zakon o zaščiti domače male in srednje gozdne industrije, kateri se bo uredilo preskrbovanje surovin. Država bo povečala nadzor nad občinskimi gozdovi in občinskimi nepremičninami v pogledu trajnega gospodarstva. V tem oziru se izdela zakon o občinskih nepremičninah.

V svrhu čim uspešnejšega izkoriščanja rudarskih podjetij je glavna naloga izvesti temeljito racijonalizacijo in komercijonalizacijo rudnikov.

Prične se z izdelavo novega rudarskega zakona, kakor tudi vseh pravilnikov in predpisov, ki so v zvezi z rudarskim zakonom. Istočasno se bo proučil nov načrt zakona o zavarovanjih rudarskih delavcev.

Ministrstvo javnih del.

Ministrstvo javnih del bo delovalo na izenačenju celokupne gradbene zakonodaje. Revidirale se bodo po možnosti državne ceste v zvezi z novim zakonom o državnih in nedržavnih cestah. Organizirala se bo služba za vzdrževanje javnih cest s pomočjo stalnega in sposobnega cestarskega osebja. Doprineslo se bo započeto delo obnove cest in gradb mostov. Pristopilo se bo k proučava-

nju novih sistemov gradb in projektov za obnovo važnih državnih cest in mostov po potrebah sedanjega prometa. Pri gradnji in popravilih državnih cest se bodo uporabljale delovne sile vseh državljanov.

Tudi vsa ostala ministrstva so podala program dela, kakor ga jim omogočujejo sredstva iz novega proračuna za l. 1929/30.

Zveza slovenskih agrarnih interesentov.

V nedeljo se je vršilo v salonu restavracije »Pri levu« v Ljubljani veliko zborovanje slovenskih agrarnih interesentov, ki je zavzelo značaj ustanovnega občnega zbora »Zveze slovenskih agrarnih interesentov v Ljubljani«. Zborovanja se je udeležilo okrog 200 delegatov agrarnih interesentov iz vse Slovenije, ki so krepko poudarjali, da se vprašanje agrarne reforme v Sloveniji mora rešiti tako, da ne bo na škodo rodu, ki živi tu stoletja in obdeluje to zemljo.

V Sloveniji je interesiranih na pravični agrarni reformi nad 21.000 obitelji, ki jim je seveda ogromno ležeče na tem, da se ustvari pravičen agrarni zakon, ki ne bo služil le veleposestnikom, ki so združeni kar v dveh močnih organizacijah, v zmernejši »Njivi« in popolnoma intrasigentnem »Lesnemu agraru«. Zbor je vodil g. Albin Prepeluh, ki je naglasil ob splošnem pritrjevanju prisotnih, kako zelo je potrebna čim bolj močna organizacija agrarnih interesentov baš zaradi nasprotnih organizacij, ki zasledujejo take cilje, ki morajo malega kmeta pripraviti ob vse njegove nade. Tudi z našega narodnega stališča je potrebna pravična agrarna reforma, saj je dokazano, da je od 215 veleposestnikov v Sloveniji, ki spadajo pod agrarno reformo, 47 inozemcev, od 168 naših državljanov pa je 106 naše narodnosti. Iz vrst zborovalcev je bilo navedenih mnogo drastičnih primerov, kako nepravilno se je postopalo doslej pri reševanju agrarnih zadev, ko so bile tudi komisije grdo prevarane in se tako niso dale pravilno reševati posamezne pritožbe. Zato se morajo napake pri reševanju agr. razmer pri nas temeljito popraviti. Načrt razdelitve zemlje naj se prepusti krajnim občinskim odborom, ki gotovo najbolj poznajo razmere. Sprejeta je bila končno z burnim pritrjevanjem

RESOLUCIJA,

ki poziva vlado, da čim prej donese zakon o agrarni reformi za Slovenijo, ki je na tem zaradi svoje gospodarske in socialne strukture še prav posebno interesirana. Maksimum za veleposestva naj se določi na največ 48 ha. Odkup zemlje naj se izvrši tekom dvajsetih let s pomočjo državne garancije.

Pred sprejemom končnega zakona o agraru naj se izvrši revizija vse tiste zemlje, ki še spada pod agrarni udar, ker se je izkazalo, da so se mnoga veleposestva protizakonito odtegnila agrarni reformi. Tudi naj se črtajo vsi od leta 1920. naprej priznani supermaksimumi.

Izvede naj se lastninska reforma šumskih veleposestev, ukinejo fideikomisi, zasebna šumska veleposest maksimira na največ 150 ha, vse ostale privatne šume pa preidejo po odkupu v last okrajev, v katerih leže. — Končno zahteva resolucija ureditev notranje kolonizacije, reformo kmečkega dednega prava, reformo zakonite zložitve kmečkih zemljišč in zakon o kolektivnem izvajanju melioracij.

Na zborovanju je bil izvoljen tudi nov odbor Zveze slovenskih agrarnih interesentov z gg. Ivanom Stražišarjem kot predsednikom in Albinom Prepeluhom kot pod-

Caronica

Je od nekdanj bila znana po svoji hudobnosti.

Danes pa je cela hiša vesela, četudi se pere perilo, ker se rabi

Schicht Terpentin-Milb

predsednikom. — Za pravično izvedbo agrarne reforme je govoril tudi g. Knaflič, čigar izvajanja so bila navdušeno sprejeta.

Izvoljena je bila deputacija treh članov, ki bo razložila težnje in potrebe slovenskih agrarnih interesentov na Najvišjem mestu. Deputacija bo posetila tudi ministra za agrarno reformo ter ministrskega predsednika radi končnega zakona o agrarni reformi v Sloveniji, ki bo še letos sprejet. Deputacijo tvorijo A. Prepeluh, Iv. Stražišar in dr. Janže Novak.

Po ustanovnem občnem zboru se je vršila seja novoizvoljenega društvenega odbora, ki je napravil načrt dela za tekoče leto ter sklepal o važnih korakih, ki se imajo ukreniti tekom prihodnjih dni za interese slovenskih agrarnih interesentov, nakar se je izvršil vpis in sprejem priglašeni članov.

Sklenilo se je, da se naj pismena sporočila društvenemu odboru pošiljajo na naslov: Zveza slovenskih agrarnih interesentov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

Prihodnjič objavimo obširnejše poročilo.

Nedelja.

Zvonovi slovesno nedelji zvoné,
nedelje radujejo vsi se ljudje;
zakaj bi se ne veselil je še jaz,
saj mi že od nekdanj najljubši je čas,
ker prost sem in lahko ven v svet pohitim,
skrbni se otresem in se razvedrim.
Vsak kmet kot gospod rad pokaže ta dan
obraz prav prijazen in silno svečan;
v žep roka mu sega in meša denar,
ki zanj mu na prodaj je sleherni stvar...
Po svoje privošči veselja si vsak,
ta pare prešteva, drug kaže stotak.
Zvonovi slovesno, čuj, k maši zvoné!
Na trgu pred cerkvijo moški stoje;
ženice brhke in pa rože deklet
šume mimo njih in premnog se pogled
obrne po strani, vsak pravi junak
pa prejme s pogledom nasmehljalj sladak.
Jaz tudi v nedeljo rad stopim k ljudem,
da kakšno izvem in da kakšno povem,
in če se še meni prijeten obraz
nasmeje, odzdravim mu radostno jaz
in se zadovoljen po uri duhov
povrnem iz družbe vesele domov.

NARODNI PREGOVORI.

Čim bolj mačko gladiš, tem bolj dviga rep.

Najbolj nevaren je pes, ki leži, a renči.
Kjer je lisica čuvar, tam se mirno volk gosti.

Kaj pravijo katoliški študentje?

V Ljubljani izdajajo katoliški študentje svoj mesečnik »Ogenj«. V tem mesečniku povedo fantje včasih marsikatero bridko resnico — na čegav naslov, lahko vsak na prvi pogled ugane. Ker utegnejo nekatere stvari zanimati tudi naše bralce, jih ponatiskujemo.

Na platnicah objavlja »Ogenj« v svoji 3. številki sledečo notico:

»Strašen mraz« muči letošnjo zimo tudi Slovenijo. 30 stopinj pod ničlo in več kaže toplomer. Zmanjkalo je povsod premoga; največji reveži so bili seveda delavci: brezposelni, po barakah, podstrešjih in kletah stanujoč proletarijat; in še zlasti — študent. Da vidite »ponosni« dom, ki nosi sijajno ime »Akademski dom«, bi se zgrozili: Tu da stanujejo katoliški študenti, ko pa imajo vendar katoličani kat'eksohen (t. j. »patentirani« katoličani, op. ur.) banke, zveze, zavode, oblasti v svojih rokah — in puste giniti po tistih luknjah one, ki jih vendarle hočejo pridržati za svoje naslednike; seveda potem, ko so si našli vse mogoče bolezni in se navadili kriviti hrbet. Ste bili na predpust po mestih in čitali ogromno reklamo za plese, večere? Vidite, buržoazna družba je plesala na toplem cele noči — proletarci pa...«

Pod naslovom »Duhovnik in politika« najdemo sledeče stavke:

»Če se pritožujemo nad tem, da je cerkev izgubila proletariat, je treba vprašati, koliko je pri tem kriva »meščanska« politika duhovnikov. *Politično delovanje duhovnikov je cerkvi prizadejalo že neizmerno škodo... Zlo je moderna poganska država, za katero nosijo duhovniki-politiki odgovornost.*«

Pod naslovom »katoliška akcija« piše: »Papež je v svojem pismu kardinalu Bertramu postavil nekaj temeljnih načel, po katerih naj se vodi katoliška akcija:

1. Je nepolitična in nadpolitična.
2. Priznava, da katoličan ni nujno primoran biti v kaki določeni stranki, da ni treba, da so vsi katoličani v eni stranki.
3. Da si katoličani različnih strank medsebojno ne smejo očitati manjvredno katolištvo.«

V članku »Lažidemokratizem« pa piše »Ogenj« med drugim:

»V svojem manifestu na narod je kralj Aleksander — tako korajžno in odkritosrčno ne pove prav nobeden strankarski politikar — »demokratično« vladanje po političnih strankah označil z diktaturo političnih strank. Politika, ki bi morala biti skrb za splošni blagor, je bila v resnici skrb za žepe nekaterih oseb, skrb za fundiranje strankinih blagajn in strankinega časopisja, skrb za upravná mesta mastno plačanih služb, za nastavljanje svojih strankinih pristašev v državnih, samoupravnih in občinskih službah ne glede na potrebo urada in kvalifikacijo nastavljenca.«

O volitvah piše: »Gostilniška omizja in osebni simpatizerji so se domenili: tega in tega bomo, pa mir besedi. Kdor je imel denar, dober jezik, kriv hrbet, kdor se je znal direktno ali indirektno vriniti med izvoljeno, ozko, v sebe zaljubljeno, na moč in oblast računajočo, vsegavedno skupino, je bil, drugi ne.«

Dalje pravi: »Ne odgovornost pred ljudstvom — odgovornost pred strankinim šefom in bojazen pred njegovo zamero je bila merodajna za glasovanje. Te ljudi pa so vodili denarni, gospodarski krogi po svojih, ne po ljudskih namenih. Ali ni to diktatura, diktatura nekaterih, ki so imeli za sabo banke, denar, časopisje, strankin in celo državni aparat? Kdor pa je vstal in se je uprl tej diktaturi, je šel, sigurno šel. Ni smel kandidirati kot strankini disciplini

škodljiv element, pa če je imel še tako prav. Časopisje enotno proti njemu, okrožnice proti njemu, shodi proti njemu...«

Korajžni so fantje, res korajžni, in če bodo takšni ostali, utegnejo še precej preglavice delati onim, »ki so imeli in ki še imajo za sabo banke, denar, časopisje, strankin in celo državni aparat.«

Razvoj francoske kmetske stranke.

Mlada francoska kmetska stranka se naglo širi in zadobiva v javnosti vse večji vpliv. S svojim jasnim programom, ki ga je postavila na svojem ustanovnem zborovanju, je prisilila tudi nasprotno struje, da ji priznavajo obstojno nujnost. Zlasti povdarjajo listi, da ima kmetska stranka edina poleg francoske delavske stranke jasna gospodarska in socialna načela, ki more iz francoskih povojnih strankarskih zmešnjav položiti trdne in trajne temelje narodu in državi in osigurati mir na znotraj in na zunaj.

Nedavno je prinesel največji francoski časopis »Temps« obširen članek o organizaciji kmetske stranke in njenem delu med narodom. Ker so ugotovitve tega lista značilne za mišljenje vladajočih krogov o francoskem kmetskem pokretu, priobčujemo glavne misli tudi v našem listu. »Temps« piše:

»Kmetska stranka, katere vodja in predsednik je Fleurant Agricola, je odločno proti vsaki diktaturi, kakor tudi proti boljšeizmu. Ona je nasprotnik komunizma, kateremu je zoperstavila zeleno zastavo. Vezana z »Zeleno internacijo«, katera se danes raztega preko cele Evrope od Lednega do Egejskega morja, ona dela za mir, ki je danes najbolj potreben kmetom vseh dežel. Program kmetske stranke je v glavnem socialen in gospodarski. Njeno glasilo »La Voix della Terre« se peča in razmotriva razne socialne zakone, kateri se nahajajo pred parlamentom, piše o napredku malega kmeta, o elektrifikaciji vasi itd. Kritizira zakone ne radi tega, da dela zdražbo, ampak zato, da jih zboljša v prid kmetskemu ljudstvu.

Predstavniki kmetske stranke odkrito trdijo, da se kmetske potrebe nikjer ne uvažujejo in sicer radi tega, ker so se na vladi ukoreninile gotove politične skupine, katere so kmetsko ljudstvo razdvojile.

Toda kmetje se morajo složno združiti neglede na dosedanjo politično pripadnost in versko prepričanje.

Kajti načinov kako se orje ni deset, ampak je samo eden: ne more se orati ne klerikalno, ne radikalno ali liberalno. Orje se lahko samo na en način, to je na kmetski.

Torej vsi kmetje Francoske morajo zato napraviti eno stranko: stranko zemlje. Kmetje morajo zrušiti današnje klike v parlamentu, da bodo mogli sami braniti svoje interese. Oni morajo priti v parlament in v vlado, da bodo na obeh mestih zastopani sorazmerno svoji številni moči.

Tako se bo postavilo gospodarstvo na zdrav temelj. Francoska kmetska stranka mora slediti primeru vseh držav v Evropi, katere so dale kmetskemu narodu ono mesto, ki mu pripada.«

Nemška vojna odškodnina.

Že nekoliko tednov se posvetuje in razpravlja v Parizu mednarodna komisija finančnih strokovnjakov, katera izdeluje predlog, koliko vojne odškodnine mora Nemčija plačati in v kako velikih letnih obrokih. Od tega predloga zavisi ne samo usoda Nemčije in nemškega naroda, ampak tudi usoda cele Evrope. Ako sedanja nemška vlada s svojo socialno demokratično večino (predsednik vla-

de in predsednik parlamenta sta socijalista) ne izvojuje take vsote vojne odškodnine v Parizu, katero bi nemški narod lahko odplačeval, potem preti Nemčiji dvojná nevarnost, ali da se povrne nemški cesar, ali pa da vpostavi komunistično diktaturo močni in dobro organizirani komunisti. Kaj pa to pomeni za Evropo, vsi dobro vedo.

Takoj po svetovni vojni so zahtevali Francozi od Nemčije 250 milijard zlatih mark vojne odškodnine. Kasneje so jo znižali na 150 milijard (1 zlata marka velja 13 in pol dinarja) in končno na 120 milijard. Po načrtu ameriškega strokovnjaka Dawesa je bila ta vsota znižana na 60 in pozneje celo na 50 milijard. Finančni strokovnjaki, ki se posvetujejo sedaj v Parizu, jo hočejo pa znižati na 40 milijard.

Do sedaj je odplačevala Nemčija redno letno vsoto dve milijardi in pol. Sedaj ponuja letno odplačevalno vsoto v višini od 1400 milijonov. A samo vojni dolgovi Francije Zedinjenim državam znašajo 25 milijard, kar bi dalo na leto pri petodstotnem obrestovanju 1250 milijonov. Od Nemčije ponujana vsota bi krila torej komaj obveznosti Francije do Amerike. Reparacijske zahteve Velike Britanije znašajo 3800 milijonov, zahteve Jugoslavije 1700, Belgije 1400 milijonov, po 1000 milijonov zahteve Italije, Japonske in Rumunije, skupaj torej razen Francije 9900 milijonov. Italija zahteva 10-odstotno povišanje. Prevladuje mnenje, da bodo morale te države znižati svoje 10-milijardne zahteve za dve milijardi do tri milijarde. Pogajanja se najbrže ne bodo kmalu končala.

Pomožni škof v Ljubljani.

V vatikanskem glasilu »Osservatore Romano« je bilo te dni objavljeno imenovanje univ. profesorja dr. Gregorja Rožmana za koadjutorja (pomočnika) s pravico nasledstva ljubljanskemu škofu. Istočasno je dobil naslov škofa iz Senta.

S tem imenovanjem je rešeno vprašanje bodočega škofa v Ljubljani. Dr. Rožman ima vse pravice in dolžnosti škofa, kateremu je imenovan za pomočnika. Dosedanji škof dr. Jeglič bo nosil le še škofovsko dostojanstvo, duhovna uprava škofije, uprava cerkvenega premoženja in vse druge pravice in dolžnosti pa preidejo na škofa-pomočnika.

Državne volitve v Italiji.

V nedeljo dne 24. marca t. l. so se vršile v Italiji volitve v fašistični strokovni parlament. Fašistovski vrhovni svet je sestavil enotno kandidatno listo s 400 kandidati izmed 1000 imen, katera so predlagale fašistične strokovne organizacije. Strokovni parlament bo štel 400 poslancev. Volilci niso imeli pravice izbirati kandidatov, ampak so morali h kandidatni listi, ki jo je postavil vrhovni fašistični svet, reči »ja« ali »ne«. Vsak volilec je dobil volilni listek in na njem se je moral izreči za predloženo kandidatno listo ali proti. Volilnih upravičencev je bilo 9 milijonov 650.570. Od teh jih je volilo 8.650.740. »Za« je glasovalo 8.506.576, »proti« pa samo 136.198.

To pravzaprav niso bile nikake volitve, ampak je bil plebiscit, narodno glasovanje za fašistično urejeno Italijo, ali proti.

Izid nedeljskih volitev je pokazal, da se je ogromna večina prebivalstva Italije izrekla za fašistično urejeno Italijo. Za fašiste tako ugoden izid ima brez dvoma velikanske za-sluge italijanska duhovščina, ki je šla vsa od kardinalov do zadnjega kaplana osebno na volišče in se izrekla za fašiste. To je posledica sporazuma med papežem in Mussolinijem glede rimskega vprašanja.

Ustanovitev velike državne agrarne banke.

Na seji ministrskega sveta pod kraljevim predstvom je bila sklenjena ustanovitev državne privilegirane agrarne banke. Osnovna glavica bo znašala 300 milijonov in se lahko poviša na eno milijardo. Potrebni krediti so glasom komunikeja, ki je bil izdan o današnji seji, že osigurani. Banka bi predvsem služila za dajanje cenjenih kreditov in olajšala sedanje težke kreditne obveznosti kmečkega prebivalstva.

Mir in prijateljstvo...

V najnovijem času opazujemo, kako se vse države v Evropi trudijo, da sklepajo z vsemi svojimi sosedi čim tesnejše prijateljske zveze v najbolj različnih oblikah. Eni sklepajo javne politične zveze, drugi tajne zveze, tretji so zadovoljni s trgovskimi pogodbami, tako da izgleda, da se zares bližamo zlati dobi »večnega miru«.

Ni pa to sklepanje zvez nič novega. Kolikor daleč sega zgodovina držav, smo imeli takih »prijateljskih zvez« vedno več kot dovolj. Tudi govorjenja o večnem miru je bilo vedno dosti, dokler ni prišlo do — nove vojske!

Spomnimo se le na dobo tik pred svetovno vojno. Cela desetletja pred njo so nas hranili z zvezami in s pogodbami, z javnimi in s tajnimi, dokler se ni cela Evropa srečno razdelila na dva tabora: Na eni strani Nemčija in Avstrija in Italija, na drugi pa Anglija, Francija in Rusija. Vsaka od obeh skupin je imela seveda še po več malih držav in državice na svoji strani. Pogovarjali so se redno shajali in so na svojih sestankih vedno izrekli v svojih napitnicah pri svojih razkošnih obedih in večerjah, da delajo samo za ohranitev miru.

Na drugi strani pa so ljudje čim dalje težje plačevali ogromne stroške za oboroževanje. Če je ruski car govoril o miru, so Nemci takoj postavili nekaj regimentov več na noge in narobe. Kolikor več je bilo govorjenja o miru, toliko več kanonov so vtili, dokler ni prišla grozna resnica na dan, da je bilo vse govorjenje o »večnem miru« en sam velik švindal, ki smo ga morali vsi krvavo plačevati dolgo vrsto let in ga plačujemo še danes!

Pogodbe, ki jih sklepajo države med seboj po vojni, se prav nič ne razločujejo od starih. Imamo sicer Društvo narodov, čegar naloga je, ali bi vsaj morala biti, da razsoja vse prepire med državami, ki so članice Društva. Dosegli pa doslej niso drugega kot to, da sklepajo razne države nove pogodbe prav po starem običaju na svojo roko. Države se na podlagi teh pogodb zopet dele v nasprotno si skupine, ki vedno in vedno naglašajo svojo miroljubnost, kot dokaz svoje miroljubnosti pa stalno pomnožujejo število vojnih ladij, število topov in regimentov in zidajo vedno nove tovarne za izdelovanje strupenih plinov, dokler se krvavi ples ne začne znova.

Nove pogodbe sklepajo dandanes povsod, tudi na Balkanu. Kraljevina SHS se pogaja z Bolgarijo in z Grčijo. Pravijo, da bodo ta pogajanja potekala ugodno. Rumunija se pogaja s Poljsko itd. Vsak človek, ki ljubi mir, gotovo želi, da bi vsa ta pogajanja res rodila uspehe in nam prinesla zaželjeni trajni mir.

Pred nekaj dnevi smo brali tudi v slovenskih časopisih govor, ki ga je izrekel zastopnik naše države v Parizu g. Miroslav Spaljkovič. V svojem govoru je gospod poslanik silno napadel boljševizem in današnjo notranjo ureditev Rusije sploh, izrekel pa je obenem prepričanje, da bo komunizma v Rusiji kmalu konec.

DOPISI.

Medvode. Na članek v »Domoljubu« od 7. marca t. l. pa že moram kot kmet napisati nekaj pojasnil. Res je, da je »Domoljub« povdarjal že vseh deset let, kako naj kmetje delajo in kaj naj opuste, ali to so samo besede, prazne besede. Dela je treba in z delom pokazati, da so besede resnične. Nepristranskega dela za kmeta je pa manjkalo vseh deset let ravno toliko, kolikor je bilo besedi preveč. Danes vse piše o kmetu, vse razpravlja o njegovem težkem gospodarskem položaju in kako naj mu še pomaga in dvigne. Ali pomisliti je treba, da je to ob 12. uri. Kako naj se dvigne ubogi, obupani kmet, kako naj zboljša svojo zemljo, kako naj poveča pridelke, ko nima skoro hrane, da se preživi do nove letine, ko nima obleke, kaj šele sredstev za slučaj bolezni? Naj kdo poskuša dvigniti svoje imetje, svoje pridelke z obupano dušo in zgaranimi rokami. Vse lepe besede nič ne zaležejo, če si kmet sam ne bo pomagal. Sam mora pljuniti v roke, če hoče živeti in zboljšati svoje pasje življenje. Zato pa imamo na vse eno samo prošnjo, a tudi odločno zahtevo: **Ne cepite kmetске sloge in njegove skupnosti v gospodarskih in stanovskih organizacijah.** Kmetje, Vam pa kličem: **Organizirajte se vsi v kmetških gospodarskih kulturnih in strokovnih organizacijah.** Le tedaj si bo kmetški stan sam pomagal. — Miha Noč.

Mala Slevica. Z veseljem moramo ugotoviti, da »Kmetškega lista« ne smatrajo več za »brezverskega«. Kajti pridno ga čitajo razni oni ljudje, ki ga preje niso smeli vzeti v roke. Članki, ki jih pišete v »Kmetškem listu«, se med možmi veliko razpravljajo. Kmetje imamo mnogo skušenj, ki so ravno tako vredne kakor šolska izobrazba ali še več in vemo, da bi se na kmetih takoj dvignila fista panoga gospodarstva, ki kaj nese. Če pa ima kmet s tem samo izgubo, potem se tudi od njega ne more zahtevati dela in zopet dela. Dajte, da bo živina dražja, dajte, da se bo cena prašičem dvignila in videli bode, kako se bo vsa ta reja dvignila in pomnožila. Kaj pa hočeš z živino, ako zmanjka krme in moraš za en mesec več dati za krmo, ako jo zmanjka, kakor je živina vredna. In tako je danes z vsemi stvarmi na kmetih. Vi dobro pišete v »Kmetškem listu«, ali da bi le imelo kaj uspeha. Seveda brez složnosti kmetov se ne bo ničesar storilo, to tudi vemo. Zato nam je prvo potrebno gospodarske organizacije.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Po dolgem odlašanju smo se končno odločili, da igramo — neodložljivo — 21. aprila igro »Vozel«. Sporočamo vsem prijateljem našega društva in vsem, ki si želijo neprisiljene zabave, da si isto ogledajo. Naznanjamo tudi, da se je naše društvo »Kmetških fantov in deklet« odločilo sezidati društveni — »Kmetški dom«. Prosimo vse prijatelje, da nas podprejo, vsak naj dá kar more. Videli boste, da bo naše prosvetno ognjišče kmalu pozdravljalo vse nas, ki smo prijatelji prosvete, napredka in čvrste vzgoje kmetške mladine. Le edino na ta način bo nam mogoče vzgojiti kremenite može kmetškega naroda.

Iz medvedske okolice. Na praznik sv. Jožefa se je vršil občni zbor tukajšnje mlekarске zadruga. Akoravno je bila udeležba od 142 članov razmeroma prepričala, je bilo kljub temu zborovanje precej živahno. Zlasti se je med slučajnostmi razvila občirna debata, katera je pokazala potrebo, da se zadruga na prihodnjem občnem zboru preuredi v splošno kmetško zadrugo. Da tako zadrugo potrebuje-

Sadjarji! Pokončujte škodljivce sadnega drevja z ARBORINOM! Trud in izdatek Vam bo obilno povrnil z bogato in zdravo letino v Vašem sadovnjaku. — »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10.

Advokat

Dr. Ivo Polokar

Je overjen

svojo odvetniško pisarno v Kamniku, Glavni trg 34 I.

mo, smo sicer opažali že preje, letos pa je cela stvar dozorela. Tako smo na primer sklenili nabaviti si večje število za moderno kmetovanje potrebnega, a za posameznika težje nabavnega orodja. Poleg posojevanja članom, se bo isti preizkušal tudi na javnem poizkusnem eksperimentiranju, kjer bomo potom diskusij spoznali dobre, a tudi slabe strani vsakega posameznega orodja. — Potrebo splošne kmetške organizacije za tukajšnje okolico pa je pokazala tudi letošnja nabava umetnih gnojil, katerih smo ta mesec naročili kar štiri vagone. Na dovtip nekega hudomušneža, da tako naročimo gnojila, ker imamo preveč denarja, se je že prileten možakar pogumno odrezal: »Ravno narobe, ker ga nam manjka, saj smo tozadevna plačila le s težavo izvršili!« Da pa ni razumen samo ta možakar, je potrdil tudi Pahelnov oče, kateri je na zborovanju povdaril: »Delajmo tudi na to, da nekoč tudi elektrifikacijo vzamemo sami v roke in ne čakamo, da se bo lepega dne kaka tuja družba vsedla na ogromno silo Save ter potem izzemala nas, vnuke in pravnuke. Boljše je plačati enkrat malo več, nego kasneje pitati kake »čifute«, kateri se bodo za naše žulje zabavali kje v inozemstvu. Jaz v tem slučaju takoj založim 50.000!«. Pa bo še kdo rekel, da je imel pisec članka »Čez petdeset let« le medle fantazije, da smo kmetje konservativni itd! Dobrodošli pionirji našega napredka — v pravcu boljše bodočnosti — tu se Vam nudi plemenitega — pa akoravno tudi požrtvovalnega dela! Kje ste?

Koristno za vsako hišo

po nižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, žepne robce, kravate, fino damsko, moško in otroško triko-perilo, dišeče milo, torbice, čipke, potrebščine za šivilje, krojače, tapetnike, čevljarje in sedlarje nudi

JOSIP PETELINC, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

SEJMI:

31. marca: Studenec pri Krškem.
1. aprila: Videm ob Savi, Sevnica.
2. aprila: Livod, Rakek, Dramlje, Sveta Barbara, Podčetrtek, Šoštanj, Loče, Muta, Nova Štifta, Ptujška gora.
3. aprila: Zg. Tuhinj, Sv. Lenart nad Sevnico, Št. Pavel, Fram.
4. aprila: Loški potok, Sv. Primož, Nova cerkev.
5. aprila: Stara cerkev, Hotedersica.

VALUTE.

Dati moramo za:

1 nemško marko . . .	Din	13-51
1 švicarski frank . . .	Din	10-95
1 avstrijski šiling . . .	Din	8—
1 angleški funt . . .	Din	276-53
1 ameriški dolar . . .	Din	56-85
1 francoski frank . . .	Din	2-22
1 češkoslovaško krono . . .	Din	1-68
1 italijansko liro . . .	Din	2-98

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošne hranilnice št. 14.257

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

Brzjav: »KmetSKI dom« Telefon 2847

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%,

STANJE VLOG NAD 20.000.000 DINARJEV

pri trimesečni odpovedi po 7½%, brez odbitka davka na rente

JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog

Strankam nudi brezplačno pošne položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitvenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvo, na uknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8 — 12½, in od 3 — 4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 — 12½.

Podružnica v Mariboru, Slomškov trg 3, prtiličje, poleg stolne cerkve.

NOVICE.

Jesenice proglašene za mesto. Kralj je podpisal ukaz, s katerim so proglašene Jesenice s Fužinami in Savo za mesto.

Velikonočne pozdrave pošiljajo iz Novega Sada slovenski fantje: V. Zaplotar, Mirna; A. Živic, Stopiče; A. Jerman, Šmihel; F. Križer, Črmošnice; F. Pate, Trebnje.

Najstarejši slovenski odvetnik umrl. V Ljubljani je umrl preteklo nedeljo odvetnik dr. Fran Papež v 91 letu starosti. Pokojni je bil prvi predsednik društva »Pravnik«, ki je dan pred njegovo smrtjo obhajal 40-letni jubilej.

Umrla je v Begunjah pri Cerknici gospa Marija Medenova. Pokojnica je bila vzorna mati in njenih deset živečih otrok zavzema povsod odlična mesta v našem gospodarstvu. Siromašnim so bile vedno odprte njene darežljive roke in čuteče srce. Pogreb je bil v sredo 20. t. m. Bil je tako lep in velik, da ga ljudje še ne pomnijo.

Umor v Podlehniku pri Ptuju. Na nekem travniku pri Podlehniku so našli pretekli teden strahovito razmesarjeno truplo neznanega moškega. Glavo je imel popolnoma razbito, žepi obrnjeni. Očividno gre za roparski umor nekoga, ki se je vračal iz sejma v Ptuju. Orožništvo je uvedlo obširno preiskavo.

Zakon za pobijanje korupcije. Vrhovni zakonodajni svet je pretekli teden obravnaval zakonski načrt o pobijanju zlorab v uradni dolžnosti. Zakon predvideva zelo stroge odredbe proti onim državnim uslužbencem, ki bi se kakorkoli proti njemu pregrešili.

Ukinjenje uvozne carine na travna semena. Na zadnji seji gospodarskega komiteja ministrov je bilo sklenjeno, da se glede na lansko sušo, ki je škodovala našim travnikom, ukine uvozna carina na travna semena, in sicer do 30. junija t. l.

Ameriški izletniki. Na cvetno nedeljo je prispelo v Ljubljano 30 ameriških Slovencev-izletnikov. Za velikonočne praznike bodo obiskali svoje sorodnike in prebili praznike med svojci.

Mednarodni kmetijski kongres se vrši letos v Bukarešti. Našo državo bo zastopal na tem kongresu kmetijski minister dr. Frangeš in načelnik Miloš Štibler ter še 14 najodličnejših kmetijskih strokovnjakov. Kongres se bo vršil od 7. do 10. junija letošnjega leta.

Matena. Posestniku Martinu Pircu je povrgla svinja letos 15 mladih. Ista svinja jih je imela lansko leto 16.

Le mirno spite, ker »Ženska hvala« raztaplja nesnago čez noč, zjutraj jo odpravi Schichtovo terpentinsko milo. — Poglejte naš današnji oglas!

General Sarail umrl. V Parizu je umrl francoski general Sarail, ki je bil med svetovno vojno komandant vzhodne armade. Sarail je organiziral solunsko fronto iz antantnih čet, katere jedro je bila srbska vojska in jugoslovanska dobrovoljska divizija.

Požar pri Vel. Laščah. V Podlogu občina Turjak je požar popolnoma uničil žago, mlin in stanovanjsko hišo, ne da bi mogli kaj iz nje rešiti. Gasilci iz Vel. Lašč so preprečili, da ni zgorel še skedenj in svinjak.

Maršal Foch umrl. V Parizu je dne 20. marca t. l. umrl vrhovni vojskovodja vseh zavezniških čet na francoski fronti maršal Ferdinand Foch. Pokojni maršal je l. 1914. odbil zmagovit pohod nemške armade na Pariz. Zastavljene in odbite nemške čete na reki Marni leta 1914 in kasneje izjalovljena ofenziva proti Verdunu so bistveno pripomogle h končnemu porazu Nemčije v svetovni vojni. Mož, ki je prizadejal Nemčiji usodepolne udarce, je maršal Foch.

Štiridesetletnica društva »Pravnik«. Letos praznuje 40-letnico svojega obstoja društvo slovenskih pravnikov »Pravnik«, ki si je vzelo ob ustanovitvi sledeči program: 1. Ustanoviti si lastno pravniško literaturo. 2. Skrbeti za slovensko pravniško terminologijo in oblikovanje slovenskega pravniškega jezika. 3. Izdajati zakone v slovenskem jeziku. 4. Voditi boj in pripravljati dela za slovensko pravno fakulteto. Društvo se je ustanovilo pred vsem radi tega, ker ni bila tedaj slovensčina priznana kot ravnopraven jezik pred sodiščem. Društvo je pričelo izdajati tudi svoje glasilo »Slovenski Pravnik«.

Atentat v Zagrebu. V petek zvečer 23. marca sta neznan atentatorja ustrelila pred njegovo hišo direktorja zagrebškega dnevnika »Novosti« g. Toni Schlegla, ki je tekom ene ure podlegel rani. Revolverski strel mu je šel skozi srce. Atentatorje zasledujejo oblasti. Vzrok umora ni znan.

Tretja radio-oddajna postaja v naši državi je bila otvorena preteklo nedeljo v Beogradu. Kakor ljubljanska, tako je tudi beogradska radio-oddajna postaja dobavljena iz Nemčije na račun vojne odškodnine.

Nož v želodec. Nedavno je prispel v zagrebško bolnico krojač Albin Vidmar. Tožil je o neznanskih bolečinah v želodcu. Ko so mu želodec fotografirali, so ugotovili, da ima nož v želodcu 15 cm dolg nož. Vidmar je zdravnikom pripovedoval, da je zbolel na legarju, ko je bil pri vojaki in da je bil vsled tega poslan domov. V hudi vročici je požrl nož, ki je bil na omarici. Z nožem v želodcu je po ozdravljenju hodil več tednov okoli, dokler ni v Zagrebu vsled slabosti padel na tla. Zdravniki mu bodo želodec operirali in vzeli iz njega nož.

Dvojni umor in samomor je izvršil v Zemunu bančni uradnik Anton Erdeljan. Vsled poverbe se je zgasil pri njem v stanovanju detektiv. Toda predno je prišlo do aretacije, je Erdeljan ustrelil svojo ženo, sina in nato še sam sebe.

Cela ciganska kolonija je obolela na steklini v Karažu Dardi v Banatu. Na tamošnjem državnem posestvu sta oboleli dve svinji na steklini. Uprava jih je pustila pobiti in zakopat. V okolici bivajoči cigani so zvedeli za mrhovino ter jo odkopali in pripravili ime-

nitno gostijo. Toda že po par dneh so se pojavile strahovite posledice. Petdeset ciganov je od stekline pobesnelo. Oblast je spravila nesrečne cigane v bolnico.

»Car vseh Rusov«. Po smrti kneza Nikolaja Nikolajeviča se je pričela med ruskimi visokimi izgnanci borba za nasledstvo. Tej borbi je napravil konec veliki knez Ciril, ki se je proglasil za »carja vseh Rusov«. Ta gospoda, ki se potika daleč od velike Rusije v izgnanstvu, pač nima drugega dela, kakor da se igra »carje« brez zemlje in brez ljudi.

Zopet korupcija v boljševiški diplomaciji. Pri ruskem poslanstvu v Parizu se je te dni vršila stroga preiskava od strani moskovske vlade. Ugotovljeno je bilo mnogo nepravilnosti v poslovanju z denarjem in je ruska vlada odpustila radi tega 65 uradnikov iz službe. Poneverbe znašajo menda velike vsote. Korupcijo so uradniki izvrševali na ta način, da so sprejemali visoke podkupnine od onih tvrdek, ki so dobavljale material za Rusijo.

Pazite, čitatelji! Ne dajte, da Vam uide današnji oglas odličnega sredstva za pranje, a to je Schichtov »Radion«. Hvaležni nam hoste, če sami poizkušate.

Statistika prebivalstva Jugoslavije. Beograjski geograf V. Marinković je sestavil statistiko Jugoslavije, iz katere posnemamo nekatere podatke. Prebivalcev ima Jugoslavija 12.017.323. Od teh je 49% moških in 51% žensk. Na kvadratni kilometer odpade 48,3 prebivalcev. Slovenija ima 1.056.464 prebivalcev. Hrvatska in Slavonija 2.739.593, Vojvodina 1.380.413, Bosna in Hercegovina 1 milijon 889.929, Moravska, severna in stara Srbija 2.655.078, Dalmacija 621.429, Črna gora 199 tisoč 857, Vardarska (južna) Srbija 1.474.560. Pravoslavni je 5.602.226, katoličanov 4 milijone 735.154, muslimanov 1.337.687, protestantov 216.847, grko-katolikov 41.597, židov 64.159, drugih veroizpovedanj 19.652.

Narodna Enciklopedija. V februarju letošnjega leta je izšel zadnji zvezek Narodne enciklopedije, ki jo je izdal Bibliografski zavod v Zagrebu. S tem je dovršeno veliko književno delo v srbohrvaščini, v katerem moremo najti vse, kar je potrebno vedeti človeku o naši državi in narodu v prošlosti in v sedanjosti v vsakem oziru. V Narodni enciklopediji je kratko in jedrnatopopisana naša država, naši narodi, vsi znamenitejši in pomembnejši javni in kulturni delavci. Vsa ogromna tvarina je obdelana v 35 knjigah po abecednem redu od A do Ž. Na Narodni enciklopediji je sodelovalo 146 delavcev in sicer 80 Srbov, 45 Hrvatov in 21 Slovencev. Med sodelniki se nahajajo zastopniki vseh panog našega gospodarskega življenja ter vseh socialnih in političnih skupin. Narodna enciklopedija je imela 10.000 naročnikov, a tiskana je v 14.000 izvodih. Zamisel za to delo in organizacijo je dal prof. Stanojević, ki je izvršil tudi naporno uredniško delo. Naroča se v Zagrebu pri Bibliografskem zavodu d. d., Gunduličeva 29. Cena posamezni knjigi je Din 45.—.

Življenje v Srbiji pred 100 leti.

Beogradski list »Politika« je objavil nedavno sledeči članek o življenju v Srbiji pred 100 leti:

»Kakor je znano, sta prišla 25. aprila leta 1817 v Srbijo Ivan Hadžić iz Novega Sada in Vasilij Lazarevič, župan iz Zemuna, da izdelata državljanski zakonik za Srbijo. Iz Beograda sta krenila v Kragujevac, kjer sta pa ostala le malo časa. Da bi se pa v Kragujevcu dobro počutila, je pisal srbski knez Miloš, ki je živel takrat v Topčideru, vojaškemu poveljniku v Kragujevcu Arzeniju Petroviću, naj se za oba gosta primerno pobriga. Prvo tozadevno pismo kneza Miloša se glasi:

»Dragi Arzo! Naročam Vam, da daste moj dvorec (konak) lepo očistiti in osnažiti, ker bomo v njem nastanili g. Lazareviča in g. Hadžića, ki bosta prišla z menoj v Kragujevac. Pobrigajte se, da se to delo takoj začne, da bo dvorec osnažen in pripravljen. — Miloš Obrenović, knez srbski.«

Drugo pismo se glasi:

»Dragi Arzo! Želim, da bosta g. župan Lazarevič in g. Hadžić tam lepo nastanjena, primerno sprejeta in pogoščena. Brigajte se, da se njima izkaže vsaka ugodnost, da jima ne bo nič manjkalo. — Miloš Obrenović, knez srbski.«

Čisto naravno je, da je knez Miloš skrbel, da se oba tujca v Kragujevcu dobro nastanita, ki sta imela važno državno delo. To skrb bomo pa še bolje razumeli, če spoznamo, kakšna so bila mala mesta v Srbiji takrat.

Srbska mesta so za časa kneza Miloša izgledala kakor turška mesta. Zaradi pogostih vojsk, razseljevanja ljudi in izprememb v vladi pa so mesta bila mnogo siromašnejša

kakor v pravi Turčiji. Ulice so bile vse neurejene, polne raznih ovinkov in kotov. Hiše so bile majhne, na gosto stisnjene, na pol podrte. Za tlakovanje ulic se ni nihče brigal. Ulice so bile umazane in polne gnoja in smeti. Hiše so bile krite večinoma s slamo. Ko je prišel leta 1821 v Kragujevac Dimitrije Davidović, je stanoval v koči, ki je bila spletena iz vrbeja, a pokrita je bila s suho travo. V koči je bila le ena soba brez poda. Knez Miloš je brez uspeha zapovedal, naj bodo hiše pokrite z deščicami. Lepih in dobrih hiš ni bilo niti v Beogradu. Ko je bil leta 1836 imenovan Anton Mihanović za avstrijskega konzula v Beogradu, je moral kupiti knez Miloš novozidano hišo, da je dobil konzul stanovanje. Angleški konzul je stanoval v poslopju beograjske carinarne. To poslopje je bilo last kneza Miloša, toda bilo je zgrajeno »iz slabega materijala«.

Hišne oprave je bilo malo. Za ljudi, ki so prihajali iz Evrope, skoraj nič. Postelj ni bilo nikjer, in ljudje so spali na tleh. Na tleh je spal tudi knez Miloš in njegova rodbina. Prvo posteljo je kupil trgovec Jevrem Obrenović za svojo hčer Ano. Miz in stolov v Beogradu niso poznali, niti na dvoru, niti v pisarnah. Ko se je mudil pruski oficir O. D. Pirch l. 1819 v Jagodini, so komaj našli zanj mizico in stol, da je mogel pisati. Mizo in stol so našli v šoli.

Knez Miloš ni maral nobenih novotarij. Leta 1830. je pisal knezu neki Hadži Stojilov iz Beograda, »da bi zaradi obiskov visokih gostov in ruskih komisarjev bilo dobro, če bi se v knežjem dvorcu uredila soba na evropski način, z divanom in 6 stoli in 1 pisalno mizo, kakor mora to biti v »viziteimeru«. Še bolje bi bilo, če bi se za goste priredila spalna soba z dvema posteljama...«

Knez Miloš pa je Stojilovu odgovoril, »naj on le vse uredi kakor hoče, če ga to veseli,

on sam bo pa goste sprejemal po stari navadi, a če komu ni kaj prav, naj si poišče kaj boljšega«.

Soproga kneza Miloša, kneginja Ljubica, je bila še bolj starokopitna. Njeni prostori so ostali tudi po odhodu kneza Miloša iz Srbije urejeni na stari način. Ko jo je leta 1819 obiskal baron Liven, je morala naročiti dva stola, sicer »baron sa svojim pantalonama (hlače) sa štrumnama ne bi mogao sjesti, ni noge opružiti (stegniti)«. Njen pisar je pisal njena pisma na blazini.

Če je bilo pa že v Beogradu tako, si lahko mislimo, kako je izgledalo po deželi. Ko je omenjeni pruski oficir Pirch l. 1819 prišel v Kragujevac, je ukazal knez Miloš, da se nastani v hiši g. Davidovića, »ker se tam živi po evropsko«.

Tudi s hrano so imeli tuje težave. Srbska kuhinja ni bila za njih. Corba (juha), paprikaš, kislo zelje, potice in druge priljubljene domače jedi niso bile za tujce. Bela kava je bila dolgo neznana stvar. G. Davidoviću v Kragujevcu so se ljudje silno smejali, ko so zvedeli, da meša mleko s kavo. Zemlje so pa v Beogradu začeli prvič peči l. 1823!

Vinski sejem v Novem mestu priredi dne 8. aprila ob 9. uri novomeška podružnica Vinarskega društva sporazumno z novomeško podružnico Kmetijske družbe za Slovenijo v prostorih kavarne Splihal. Vabijo se vinogradniki iz novomeškega okoliša, da se udeležijo tega sejma in prinesejo na sejem svoja lastna vina za poskušnjo v čistih vinskih steklenicah. Enako se vabijo trgovci z vinom in pa gostilničarji, da posetijo omenjenega dne ta sejem v čim obilnejšem številu. Nudilo se jim bo v nakup vino iz vinskih goric novomeške okolice.

«KMETIJSKA MATICA.»

Gospode poverjenike Kmetijske Matice uljudno prosimo, naj ne odlašajo z nabiranjem naročnine za leto 1929. — V onih krajih, kjer Kmetijska Matica še nima svojega poverjenika, prosimo, da se ta ali oni odloči in sprejme poverjenišvo. Zadostuje depisnica z naslovom, na kar mu pošljemo vsa potrebna navodila in nabiralne pole. Tovariši, na delo za kulturo in napredek našega kmečkega naroda!

Kmetijskih koledarjev za leto 1929 (v žepni obliki) še niso plačali nekateri, ki so jih prejeli v razprodajo. Da ne bo z opominjanjem nepotrebnih stroškov, vse te zamudnike vljudno prosimo, da račune za Kmetijske koledarje takoj poravnajo. Poštne položnice so bile priložene koledarčkom.

Toplo priporočamo našim kmetovalcem sledeče knjige: »Umno kletarstvo«, »Sadjarstvo«, »Naša prašičja reja« in »Naša zelenjad«, ki jih je izdala Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

Pridobivajte člane Kmetijski Matice!

Zdravilišče

Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS

Svetovno znani zdravilni vrhovi: TEMPEL, STYRIA, DONAT

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter

Sezona od 1. maja do 30. sept.

MAJ, JUNIJ in SEPTEMBER

najboljši čas za uspešno zdravljenje

Koncertira vojaška godba. — Največja udobnost. — Na železnici znatni popusti. — Ugodne zveze. Razpošiljanje mineralne vode. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škoflje 1. nasproti magistratu)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Kežup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnosovanja letov in meseč. letuje, zvezanj, garancijskih in kreditnih pism, podajevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najhujših pogojih.

Levoručni "FLACHSTEP" Cylinder

Znano je, da so najprecizneje izdelani samo

ŠIVALNI STROJI

znamke

Gritzner in Adler

za dom, obrt in industrijo

Večletna garancija.

Ugodni plačilni pogoji le pri

Josip Petelinc

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA, MESTNI TRG 15

**D
E
Ž
N
I
K
I**

Na malo!

Na veliko!

Kstavljena

K

Čez 30 let staro pošteno podjetje pri

Češniku

Ljubljana, Lingarjeva ulica

Najboljši nakup dobrega in trpežnega blaga za ženske in moške obleke.

Sukno, štofi, kamgarni samo češko in angleško.

Prepričajte se! Oglejte si zologo!

BLAGO
za ženske obleke, svileni volnasti in perlini, sadnje novosti — teškega izvoza
Velika izbira, manj solidne cene
L. WILH. "PI SNOFF"
Ljubljana

Kuharico

veščo kuhanja v večjih količinah, vajeno vseh kuhinjskih opravil, staro 38—40 let, sprejme v stalno službovanje Kmetijska šola na Grmu. Plača po zmoglosti od 300 do 500 Din mesečno. — Oglasiti se je pisмено ali osebno pri ravnateljstvu Kmetijske šole na Grmu, pošta Novo mesto.

Vabilo

na

VII. redni občni zbor

osrednje gospodarske zadruga

„EKONOM“ v Ljubljani

ki se bo vršil

v sredo, dne 17. aprila 1929 ob pol 11. uri v združnih prostorih, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1928.
5. Razdelitev dobička.
6. Slučajnosti.

Ako občni zbor ne bi bil sklepčen ob določeni uri, se vrši pol ure pozneje v istih prostorih in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sme sklepati brez ozira na število zastopanih glasov.

V Ljubljani, dne 22. marca 1929.

NAČELSTVO.

EKONOM osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska 7

ima stalno v zalogi:

Umetna gnojila: Kalijevo sol, superfosfat, nitrofoskal (mešano gnojilo), čilski soliter, apneni dušik i. dr.**Semena:** lucerno, domačo deteljo, travna semena, semensko peso, češki semenski oves, grašico i. dr.**Seno in pšenično slamo** dobavlja po najnižji ceni franko vsaka postaja.**Fabiani & Jurjovec**

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Velika zaloga
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite po vzorci!

Laneno olje, firnež, emajlne in ostale lake, oljnate barve

in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIĆ-ZANKL, d. z o. z. tovarne olja, firneža, laka in barv
Ljubljana - Medvode. Lastnik Franjo Medić.

Podružnica Maribor - Novi Sad.

Sack'ove pluge in njih dele, kultivatorje, okopalnike, brane itd.

dobavlja hitro in zelo ugodno tudi na obroke

Ferdo SMOLA

Sv. Jurij ob juž. žel. (Glavna zaloga Sackovih plugov za Slovenijo.)

Modni kamgarni sportni ševjiot za ženske obleke.
Velika izbira, ugodne cene.
L. WILH. "PI SNOFF"
Ljubljana

Kadar kupujete v mestu svoje potrebnine, poprijmite v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

Kmetje!